

REDAKCE / 9. 3. 2017

Trnkův digitalizovaný loutkový Špalíček se vrátí do kin

Lidovou poezií a tradičními vesnickými zvyky je inspirován první český celovečerní loutkový a kreslený film *Špalíček*, který v roce 1947 natočil Jiří Trnka. V digitálně restaurované verzi díky grantu z Islandu, Lichtenštejnska a Norska a podpoře ministerstva kultury ho do českých kin vrátí od 23. března Národní filmový archiv (NFA).

„Filmová suita na motiv Alšova *Špalíčku národních písní* sestává z šesti na sebe navazujících částí, situovaných do jednotlivých ročních období. Spojila původně samostatné krátké filmy *Masopust*, *Jaro*, *Legenda o sv. Prokopovi*, *Pouť*, *Posvícení* a *Betlém*. Lyrické vyprávění a hru prostých loutek, inspirovaných lidových uměním, dokreslila hudba Václava Trojana s motivy lidových písní v podání Kühnova dětského sboru,“ uvedla při dnešní projekci v Praze restaurátorka NFA Tereza Frodlová. Upozornila, že digitalizaci předcházelo shromáždění dostupných materiálů. „Odstranili jsme rýhy i různé dobové opravy a snažili se co nejvíce přiblížit původní barevnosti,“ uvedla.

Snímek, oceněný mimo jiné Zlatou medailí na MFF v Benátkách, se do distribuce vrátil deset let po premiéře k 60. výročí kinematografie. V československých kinech ho zhlédlo na 380.000 diváků. Trnka, jenž se podílel na tvorbě loutek, dekorací i na scénáři, v něm naplno uplatnil své plastické cítění a scénografický talent. Vtiskl tak novou podobu žánru loutkového filmu, dosud považovanému spíše za nenáročný útvar. S Hermínou Týrlovou a Karlem Zemanem zahájil vrcholnou éru českého loutkového, potažmo animovaného filmu, oceňovaného i na mezinárodních festivalech.

Trnka je znám jako skvělý malíř, grafik, sochař a ilustrátor knížek. Sám v roce 1962 napsal a ilustroval knížku *Zahrada*, který se dočkala rovněž filmového zpracování. Byl

výtvarníkem a návrhářem kostýmů pro několik historických snímků. V roce 1945 založil studio Bratři v triku, o dva roky později se specializoval na loutkový film (*Bajaja*, *Staré pověsti české*, *Dobrý voják Švejk*, *Sen noci svatojánské*).

Více informací o snímku *Špalíček*, který je patnáctým digitalizovaným titulem uvedeným NFA do kin, je na adrese www.zpetvkinech.cz.

Digitalizaci provázely vzrušené diskuse vedené filmovými kameramany a dalšími tvůrci, kteří kritizovali archiv kvůli výsledku restaurování. Spory má vyřešit skupina expertů, kterou se začátkem března rozhodl ustanovit ministr kultury Daniel Herman (KDU-ČSL). Jejich úkolem bude definovat a doporučit optimální postup při digitalizaci. Ministerstvo proto s NFA, FAMU a fondem kinematografie podepsalo dohodu o spolupráci. „Myslím, že tento krok situaci uklidní. Už proto, že je víc věcí, na kterých se shodneme,“ dodala Frodlová.

Zdroj: ČTK